

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشکده فنی و مهندسی
گروه مهندسی برق
(گرایش مخابرات)

همسان سازی سیستم‌های OFDM نوری در مخابرات نوری
فضای آزاد در حضور غیر خطینگی فضای آزاد

از:

سعید شهباززاده

استاد راهنما:

دکتر غلامرضا باقر سلیمی

استاد مشاور:

دکتر حبیب قربانی نژاد

اسفند ۱۳۹۲

تقدیم بہ

مادر و برادر عزیزم کہ بادعای بی وقفہ شان مراتبہ منزل مقصود یاری

نمودند

تقدیر و شکر

آن که ناتوان شد تا به توانایی برسم...

آن که موهایش سپید شد تا رو سفید شوم...

مادر عزیزم

استادان کرامی ام

فهرست مطالب

۱	فصل اول - مخابرات نوری فضای آزاد
۲	۱-۱ تاریخچه مخابرات نوری فضای آزاد
۲	۲-۱ مخابرات نوری فضای آزاد
۳	۳-۱ مقایسه سیستم FSO با سایر سیستم‌ها
۴	۴-۱ قسمت‌های مختلف سیستم مخابرات نوری فضای آزاد
۹	فصل دوم - بررسی عوامل موثر بر کانال
۱۰	۱-۲ عوامل متغیر کانال
۱۹	۲-۲ نوپزهای موجود در کانال و تاثیر آن بر سیستم
۲۴	فصل سوم - سیستم تقسیم فرکانسی متعامد
۲۵	۱-۳ سیستم تقسیم فرکانسی متعامد
۳۲	۲-۳ تشریح عملکرد سیستم مخابرات نوری در حوزه OFDM
۳۸	فصل چهارم - همسان‌سازی کانال مخابراتی
۳۹	۱-۴ مقدمه
۳۹	۲-۴ طبقه بندی همسان‌سازها
۵۱	فصل پنجم - بررسی عملکرد مخابرات نوری فضای آزاد
۵۲	۱-۵ مشخصات سیستم مخابرات نوری فضای آزاد
۵۴	۲-۵ مشخصات همسان‌سازهای DFE و LTE در مخابرات نوری فضای آزاد
۷۴	۳-۵ نتیجه
۷۵	۴-۵ پیشنهادها
۷۶	۵-۵ مراجع

فهرست جدول‌ها

۵۳

جدول ۱-۵ مشخصات سیستم مخابرات نوری فضای آزاد

ث

۶

فهرست شکل‌ها

۴	شکل ۱-۱ فرستنده
۵	شکل ۲-۱ مقایسه مدولاسیون‌های مختلف
۶	شکل ۳-۱ عوامل موثر بر کانال
۷	شکل ۴-۱ گیرنده
۹	شکل ۱-۲ سه عامل اصلی موثر بر کانال
۱۱	شکل ۲-۲ مدل حبابی کانال
۱۲	شکل ۳-۲ مه ادوکشن
۱۳	شکل ۴-۲ مه کانوکشن
۱۴	شکل ۵-۲ مقایسه تضعیف دو نوع برف خشک و خیس
۱۵	شکل ۶-۲ تضعیف ناشی از بارش
۱۶	شکل ۷-۲ رابطه بین توان دریافتی و طول موج
۱۸	شکل ۸-۲ تغییرات پارامتر ضریب شکست بر حسب تغییرات ارتفاع
۱۸	شکل ۹-۲ تغییرات توربولنس بر حسب تغییرات طول لینک
۱۹	شکل ۱۰-۲ تغییرات توربولنس بر حسب طول موج
۲۱	شکل ۱۱-۲ مکان خورشید در زمان‌های مختلف از سال در شهرهای تهران
۲۵	شکل ۱-۳ مقایسه سیستم تک کاریری با چند کاریری
۲۶	شکل ۲-۳ تقسیم پهنای باند در سیستم اولیه FDM
۲۶	شکل ۳-۳ تقسیم پهنای باند در سیستم OFDM نوری
۲۶	شکل ۴-۳ تبدیل اطلاعات با نرخ بالاتر به اطلاعات با نرخ پایین‌تر
۲۷	شکل ۵-۳ کانال فیدینگ انتخاب‌گر
۲۸	شکل ۶-۳ کانال فیدینگ غیرانتخاب‌گر
۲۸	شکل ۷-۳ عبور سیگنال باریک‌بند از کانال انتخاب‌گر
۲۹	شکل ۸-۳ عبور سیگنال پهن‌بند از کانال انتخاب‌گر
۲۹	شکل ۹-۳ نمای کلی از سیستم OFDM نوری
۳۱	شکل ۱۰-۳ زیرکاربرهای متعامد در حوزه زمان
۳۱	شکل ۱۱-۳ زیرکاربرهای متعامد در حوزه فرکانس
۳۲	شکل ۱۲-۳ شمای گرافیکی مدولاسیون 16-QAM
۳۳	شکل ۱۳-۳ عملیات IFFT
۳۳	شکل ۱۴-۳ تبدیل سیگنال از حوزه فرکانس به زمان
۳۴	شکل ۱۵-۳ تابع کسینوس برجسته در حوزه زمان
۳۵	شکل ۱۶-۳ تابع کسینوس برجسته در حوزه فرکانس
۳۶	شکل ۱۷-۳ تغییرات توان ارسالی با توجه به تغییرات جریان دریافتی و تغییرات دما
۳۷	شکل ۱۸-۳ تبدیل سیگنال از حوزه زمان به فرکانس
۳۷	شکل ۱۹-۳ عملیات FFT
۴۰	شکل ۱-۴ طبقه‌بندی کلی روش‌های همسان‌سازی به همراه نوع، ساختار و الگوریتم‌های مورد استفاده
۴۱	شکل ۲-۴ ساختار همسان‌ساز عرضی خطی پایه
۴۱	شکل ۳-۴ یک فیلتر IIR با تاخیر خطی شامل دو مسیر تاخیر پیشرو و پسخور

- شکل ۴-۴ ساختار یک نمونه همسان‌ساز عرضی خطی ۴۲
- شکل ۴-۵ ساختار همسان‌ساز لتیس ۴۳
- شکل ۴-۶ ساختار همسان‌ساز با پسخور تصمیم (DFE) ۴۴
- شکل ۴-۷ ساختار همسان‌ساز با تخمین حداکثر درست نمایی دنباله (MLSE) با فیلتر وفقی تطبیق یافته ۴۷
- شکل ۵-۱ نمای کلی از سیستم مخابرات نوری فضای آزاد ۵۲
- شکل ۵-۲ مقایسه میزان خطای همسان‌ساز DFE، همسان‌ساز LTE و بدون همسان‌ساز در مدولاسیون 16-QAM ۵۴
- شکل ۵-۳ تاثیر دما بر تغییرات ضریب شکست ۵۶
- شکل ۵-۴ تاثیر طول موج بر تغییرات ضریب شکست ۵۶
- شکل ۵-۵ تاثیر رطوبت نسبی بر تغییرات ضریب شکست ۵۷
- شکل ۵-۶ تاثیر فشار بر تغییرات ضریب شکست ۵۷
- شکل ۵-۷ مقایسه میزان خطای همسان‌ساز DFE، همسان‌ساز LTE و بدون همسان‌ساز در مدولاسیون 16-PSK ۵۸
- شکل ۵-۸ مقایسه میزان خطای همسان‌ساز DFE، همسان‌ساز LTE و بدون همسان‌ساز در مدولاسیون 64-QAM ۶۰
- شکل ۵-۹ مقایسه میزان BER در مدولاسیون های 16-QAM، 16-PSK و 64-QAM با استفاده از همسان‌ساز DFE ۶۱
- شکل ۵-۱۰ مقایسه میزان BER در مدولاسیون های 16-QAM، 16-PSK و 64-QAM با استفاده از همسان‌ساز LTE ۶۲
- شکل ۵-۱۱ صورت فلکی مدولاسیون 64-QAM ۶۳
- شکل ۵-۱۲ صورت فلکی مدولاسیون 64-QAM بعد از عبور از کانال در $E_b/N_0=14$ dB ۶۳
- شکل ۵-۱۳ صورت فلکی مدولاسیون 64-QAM بعد از عبور از همسان‌ساز در $E_b/N_0=14$ dB ۶۴
- شکل ۵-۱۴ صورت فلکی مدولاسیون 16-QAM ۶۴
- شکل ۵-۱۵ صورت فلکی مدولاسیون 16-QAM بعد از عبور از کانال در $E_b/N_0=8$ dB ۶۵
- شکل ۵-۱۶ صورت فلکی مدولاسیون 16-QAM بعد از عبور از همسان‌ساز در $E_b/N_0=8$ dB ۶۵
- شکل ۵-۱۷ صورت فلکی مدولاسیون 16-PSK ۶۶
- شکل ۵-۱۸ صورت فلکی مدولاسیون 16-PSK بعد از عبور از کانال در $E_b/N_0=8$ dB ۶۶
- شکل ۵-۱۹ صورت فلکی مدولاسیون 16-QAM بعد از عبور از همسان‌ساز در $E_b/N_0=8$ dB ۶۷
- شکل ۵-۲۰ تاثیر بارش باران در بروز خطا در نرخ‌های مختلف ۶۸
- شکل ۵-۲۱ تاثیر بارش برف مرطوب در بروز خطا در نرخ‌های مختلف ۶۹
- شکل ۵-۲۲ تاثیر بارش برف خشک در بروز خطا در نرخ‌های مختلف ۷۰
- شکل ۵-۲۳ تاثیر مه در بروز خطا در قابلیت دیدهای مختلف ۷۱
- شکل ۵-۲۴ تاثیر طول کانال در بروز خطا در مخابرات نوری فضای آزاد ۷۲
- شکل ۵-۲۵ تاثیرات بروز خطا بر حسب تغییرات ارتفاع لینک ۷۳

فهرست علائم اختصاری

ADC	.....	Analog to Digital Converter
AWGN	.....	Additive White Gaussian Noise
BER	.....	Bit Error Rate
CFR	.....	Channel Frequency Response
CIR	.....	Channel impulse response
CP	.....	Cyclic Prefix
DAB	.....	Digital Audio Broadcasting
DFE	.....	Decision Feedback Equalization
DFT	.....	Discrete Fourier Transform
DVB	.....	Digital Video Broadcasting
FSO	.....	Free Space Optical
FDM	.....	Frequency Division Multiplexing
FIR	.....	Finite Impulse Response
ICI	.....	Inter Carrier Interference
IDFT	.....	Inverse Discrete Fourier Transform
IEEE	.....	Institute of Electrical and Electronic Engineers
IFFT	.....	Inverse Fast Fourier Transformation
IIR	.....	Infinite Impulse Response
ISI	.....	Inter Symbol Interference
LMS	.....	Least Mean Square
LS	.....	Least Square
MCM	.....	Multi-Carrier Modulation
OFDM	.....	Orthogonal Frequency Division Multiplexing
PAPR	.....	Peak to Average Power Ratio

PAR	.....	Peak to Average Ratio
RLS	.....	Recursive Least Square
RRC	.....	Root Raised Cosine
SC	.....	Single Carrier
SER	.....	Symbol Error Rate
SNR	.....	Signal to Noise Ratio
ZF	.....	Zero Forcing
ZP	.....	Zero Padding

چکیده

عنوان: همسان‌سازی سیستم‌های OFDM نوری در مخابرات نوری فضای آزاد در حضور غیرخطینگی فضای آزاد
نام دانشجو: سعید شهباززاده

مخابرات نوری فضای آزاد (FSO) یا سیستم بی‌سیم نوری، استفاده از لینک‌های نوری بین دو نقطه در آتمسفر می‌باشد. این سیستم علاوه بر مزایایی همچون هزینه کم و پهنای باند بالا، معایبی مانند کانال متغیر با زمان را نیز دارا می‌باشد. کانال متغیر با زمان با ایجاد تغییرات فازی و تلفات بر پرتوی ارسالی سبب بروز خطا در عملکرد سیستم می‌شود. به کمک استفاده از سیستم تقسیم فرکانسی متعامد و همسان‌سازها می‌توان تاثیر کانال را بر پرتوی ارسالی کاهش داد. در این پایان نامه از هر دو روش به منظور کاهش خطای سیستم استفاده شده است. لزوم استفاده از همسان‌ساز به منظور کاهش تغییرات فازی کانال رایلی بر پرتوی ارسالی می‌باشد. در این پایان نامه از دو همسان‌ساز LTE و DFE در مدولاسیون‌های 16-QAM، 16-PSK و 64-QAM استفاده کردیم. با مقایسه نتایج ناشی از شبیه‌سازی‌ها به این نتیجه رسیدیم که همسان‌ساز DFE و مدولاسیون 16-QAM بهترین عملکرد را برای مخابرات نوری فضای آزاد دارند. در نهایت در شرایطی که از همسان‌ساز DFE و مدولاسیون 16-QAM استفاده می‌کردیم تاثیر عوامل موثر بر کانال مانند مه، برف و باران و... را بر عملکرد سیستم بررسی کردیم.

کلید واژه: مدولاسیون چند کاریری، تسهیم تکنیک تقسیم فرکانسی متعامد، کانال بی‌سیم، همسان‌سازی، مخابرات نوری فضای آزاد، همسان‌سازی با پسخور تصمیم، همسان‌سازی عرضی خطی

Abstract:

Equalization of Optical OFDM Systems in Free Space Optical Communications in the Presence of Free Space Nonlinearity

Student name:Saeed Shahbazzadeh

Free space optical (FSO) or optical_wireless communication, used to connect two spots in the atmosphere by optical links. In spite of its advantages such as low cost and high bandwidth, this system has disadvantages, like time varying channel. Time varying channel causes phase variation and loss on transmitted light beam and so degradation in system performance. It is possible to decrease channel effects on transmitted light beam by using orthogonal frequency-division multiplexing and equalizers.

In this thesis equalizers are used to compensate for phase variation effect of Reighley channel on transmitted light beam. Two equalizers namely LTE and DFE by using 16-QAM , 16-PSK and 64-QAM modulation schemes were used in this thesis. By comparing simulation results we learned that the best performance for free space optical communications will be achieved by using DFE and 16-QAM . Finally while using DFE and 16-QAM we studied the influence of effective factors on channel i.e. rain, snow, and fog etc on system performance.

Key word: Multi-Carrier Modulation, Orthogonal Frequency Division Multiplexing, Wireless Channel, Equalization, Decision Feedback Equalization

فصل اول

مخابرات نوری فضای آزاد

۱-۱ تاریخچه مخابرات نوری فضای آزاد

تکنولوژی FSO^۱ یکی از تکنولوژی‌های جدید محسوب می‌شود، از سال ۱۹۶۰ توسط دانشمند آلمانی که روی انتقال اطلاعات به کمک اشعه نوری تحقیق می‌کرد، مورد بررسی قرار گرفت. این تکنولوژی پس از پی‌بردن به تکنولوژی فیبرنوری^۲ تقریباً کنار گذاشته شد و به صورت محدود در کاربردهای نظامی مورد استفاده قرار گرفت. در اواسط دهه ۹۰ بررسی و تحقیق در مورد تکنولوژی FSO به علت قابلیت اطمینان سیستم از نو آغاز شد. با افزایش کاربردهای مخابرات نیاز به پهنای باند افزایش یافت و تحقیقات در مورد FSO به اوج خود رسید. پس از اتفاقات ۱۱ سپتامبر و به علت آسیب دیدن سیستم کابلی و فیبرهای ارتباطی از تکنولوژی FSO در شهر نیویورک استفاده شد و از آن پس این سیستم وارد مرحله‌ای جدید شد [۱].

۲-۱ مخابرات نوری فضای آزاد

در سال‌های اخیر با پیشرفت علم مخابرات و دریافتن معایب سیستم‌هایی همچون فیبرنوری به دنبال جانشین ساختن سیستم‌های مناسب‌تر برای آن هستیم. یکی از سیستم‌های جایگزین، تکنولوژی بی‌سیم یا همان مخابرات نوری فضای آزاد است که با استفاده از اشعه لیزر، اطلاعات را با سرعت بالا در فضا منتقل می‌کند. مزیت‌های متعددی همچون پهنای باند زیاد، هزینه کم، سهولت و زمان کوتاه نصب و راه‌اندازی در گسترش تکنولوژی مخابرات نوری فضای آزاد نقش مهمی داشته‌اند که اگر بخواهیم این ویژگی‌ها را به طور کامل‌تری تشریح کنیم به صورت زیر دسته بندی می‌شوند:

(۱) سرعت در نصب FSO یکی از مهمترین عواملی می‌باشد که سبب می‌شود در تاسیسات به کار رود.

(۲) از FSO می‌توان به عنوان پشتیبان لینک‌های فیبرنوری استفاده کرد.

(۳) با توجه به آن که سیستم RF^۳ در شرایط جوی نامناسب عملکردش نسبت به سیستم FSO بسیار ضعیف‌تر می‌باشد، به عنوان پشتیبان برای سیستم RF می‌توان استفاده کرد.

---

^۱ Free Space Optical

^۲ Fiber Optic

^۳ Radio Ferequency

۴) در مواقع بحرانی مانند زلزله می توان استفاده کرد.

۵) داشتن امنیت بالا به علت بیم نازک پرتوی ارسالی سبب استفاده در کاربردهای نظامی می شود.

۶) داشتن بیم بسیار نازک برای ارسال اطلاعات، عدم حضور لب های فرعی، داشتن لینک کامل و بدون وقفه به منظور ایجاد ارتباط مخابراتی موفق از دیگر ویژگی های این سیستم می باشد [۳,۲].

سیستم های FSO معایبی نیز دارند که در زیر به چند عامل اشاره شده است:

۱) کانال متغیر با زمان که با تحت تاثیر قرار گرفتن عواملی مانند نور خورشید و دما و ... سبب بروز خطا در سیستم می شود.

۲) پراکندگی و جذب ناشی از ذرات معلق موجود در هوا که سبب بروز تلفات می شود.

۳) به هنگام استفاده از تکنولوژی FSO محدودیت هایی در مورد طول موج داریم زیرا اگر از طول موج محدوده ایمن خارج شویم خطرات جدی برای پوست و بینایی ایجاد می شود.

۴) دریافت نورهایی مثل نور خورشید، لامپ سفید و لامپ فلورسانس در گیرنده که به صورت نویز ظاهر می شود [۵,۴].

۱-۳ مقایسه سیستم FSO با سایر سیستم ها

سیستم FSO معمولاً از نظر ویژگی ها و معایب با سیستم فیبرنوری و مایکروویو^۱ مقایسه می شود [۷,۶]. فیبرنوری دارای ظرفیت و قابلیت اطمینان بالا و همچنین سرعت ارسال اطلاعات بالا حدوداً صد ها گیگا بایت در ثانیه می باشد و برای ارتباط بین قاره ها، کشورها و شهرها مناسب می باشد. این سیستم معایبی همچون مناسب نبودن برای مناطق کوچک جغرافیایی، پیچیدگی های زیاد، زمان طولانی برای نصب و هزینه بالا را شامل می شود. سیستم FSO به منظور رفع معایب سیستم فیبرنوری مناسب می باشد زیرا هزینه ای حدود ۰/۱ فیبرنوری را شامل می شود و در مدت زمان یک هفته تقریباً قابل نصب بوده و همچنین برای محیط جغرافیایی کوچک مناسب می باشد [۷,۶]. سیستم های مایکروویو از نظر ساخت آسان می باشند و نیازی به خطوط سیمی ندارند. به منظور استفاده از سیستم های مایکروویو اخذ مجوز برای باند فرکانسی مورد استفاده الزامی است زیرا در صورت عدم اخذ مجوز تداخل فرکانسی پیش می آید. سیستم FSO نیمی از هزینه مایکروویو را شامل می شود و همین عامل ارزان قیمت بودن یکی از عوامل

¹ Microwave

توجه به آن محسوب می‌شود [۷,۶].

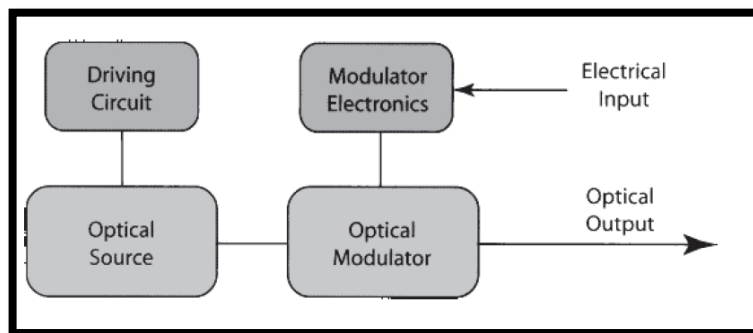
۴-۱ قسمت‌های مختلف سیستم مخابرات نوری فضای آزاد

سیستم‌های مخابراتی به طور کلی از ۳ قسمت اساسی فرستنده، گیرنده و کانال تشکیل می‌شوند.

۴-۱-۱ فرستنده

در فرستنده‌ها برای ارسال اشعه نور معمولاً از دیودهای نوری (LED)^۱ یا لیزرهای نیمه هادی (LD)^۲ استفاده می‌شود. دیودهای نوری به طور طبیعی الگوی تشعشعی وسیعی دارند و برای لینک‌های غیرمستقیم مناسب‌تر هستند. لیزرهای نیمه هادی دارای مزایایی همچون پهنای باند بالا، راندمان بالا و پهنای باریک طیف [۴,۱].

در ساخت فرستنده غالباً از لیزر VCSEL^۳ برای کار در طول موج‌های پایین یعنی در حدود ۸۵۰ نانومتر استفاده می‌شود. ویژگی‌های این لیزر کارایی بالای آن و توان کم مورد نیاز در ارسال اطلاعات با نرخ بالا می‌باشد. لیزرهای FP^۴ و DFB^۵ برای کار در طول موج‌های بالاتر از ۱۵۵۰ نانومتر مورد استفاده قرار می‌گیرند و از جمله ویژگی‌های آن‌ها می‌توان به سرعت بالای ارسال اطلاعات، تامین ایمنی چشم، پایداری طول موج، قابلیت اعتماد و طول عمر زیاد اشاره کرد [۴,۱].

شکل ۴-۱-۱ - فرستنده [۶]

¹ Light Emitting Diode

² Laser Diode

³ Vertical Cavity Surface Emitting Laser

⁴ Fabry-Perot

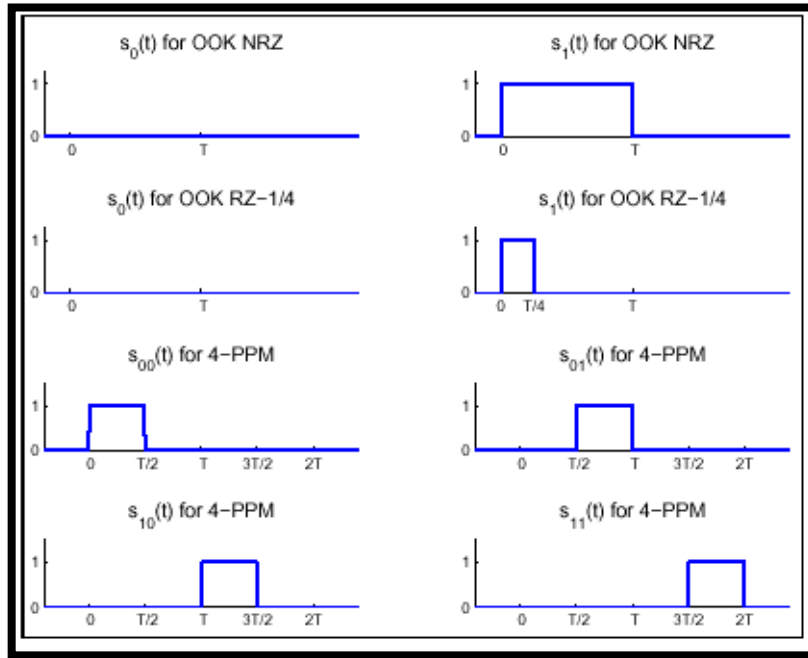
⁵ Distributed-Feedback

یکی از مهمترین اموری که در فرستنده انجام می‌گیرد، انتخاب نوع مدولاسیون می‌باشد.

۱-۴-۱-۱ مدولاسیون مخابرات نوری فضای آزاد

به طور کلی سوار کردن سیگنال باند پایه بر روی سیگنالی که معمولاً فرکانس بالاتری دارد، مدولاسیون گفته می‌شود. به منظور آن که بتوان به بیشترین برد سیگنال یا بهترین بهره انتقال و پهنای باند دست یابیم، مدولاسیون‌های متفاوتی طراحی شده است. مدولاسیون‌های متفاوتی مانند بازگشت به صفر (RZ)^۱، بدون بازگشت به صفر (NRZ)^۲ و مدولاسیون چند پالس (L-PPM)^۳ داریم [۱].

شکل ۲-۱- مقایسه مدولاسیون‌های مختلف [۱]

در شکل ۲-۱ مدولاسیون‌های مختلف نمایش داده شدند.

¹ Return Zero

² Not Return Zero

³ Line Pulse-Position-Modulation

۱-۴-۲ کانال

از مهم‌ترین بخش‌های سیستم FSO مانند هر سیستم مخابراتی دیگر کانال انتقال است. یکی از پارامترهای با اهمیت در مورد هرکانال انتقال، شناسایی علل تلفات و نویزهای موجود در کانال و در نهایت استخراج مدلی مناسب به منظور طراحی سیستمی مناسب مبتنی بر مشخصات کانال می‌باشد. در سیستم FSO، کانال انتقال آتمسفر است که کانالی با پیچیدگی‌های قابل ملاحظه می‌باشد و این شرایط جوی عملکرد سیستم را به شدت تحت تاثیر قرار می‌دهد [۱]. در اینجا ما سیستم خود را در حالت پراکندگی رایلی^۱ بررسی می‌کنیم که این پراکندگی ناشی از ذراتی با طول موج کمتر از طول موج سیستم مانند نیتروژن و اکسیژن در مسیر انتقال می‌باشد [۱].

اگر بخواهیم سیستم‌های مخابرات نوری را از لحاظ لینک دسته بندی کنیم به ۲ صورت زیر تفکیک می‌شوند:

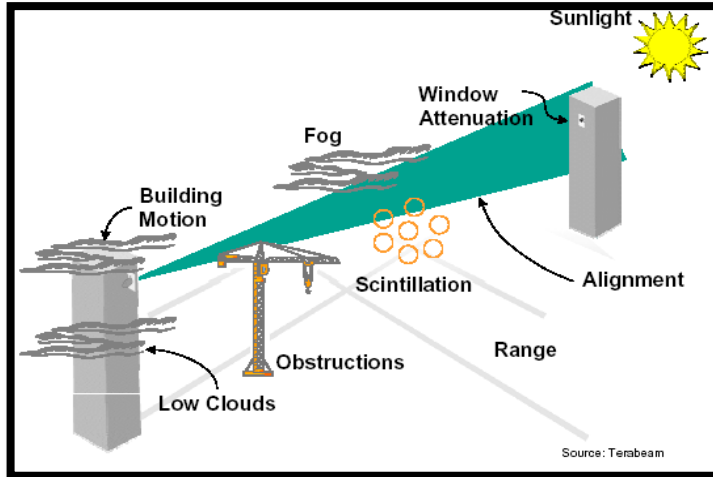
(۱) لینک مستقیم: که در آن فرستنده و گیرنده باید در خط مستقیم و میدان دید یکدیگر باشند.

(۲) لینک غیرمستقیم: که در آن فرستنده و گیرنده در دپده مستقیم هم نمی‌باشند و از خصوصیات مثل بازتاب نور ناشی از سطوح مختلف سقف و دیوار و... استفاده می‌شود [۱].

مشکل عمده سیستم FSO کانال متغیر با زمان می‌باشد. در این سیستم کانال تحت تاثیر عوامل مختلفی مانند مه، برف، باران و ... قرار می‌گیرد. این عوامل به طور کامل در فصل ۲ تشریح شده است.

---

¹ Rayleigh

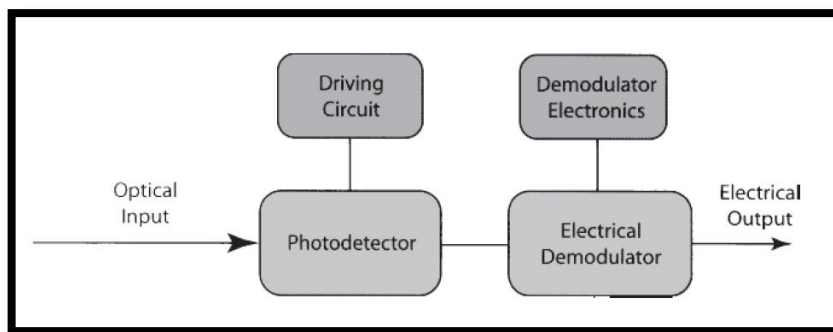
شکل ۱-۳- عوامل موثر بر کانال [۵]

۱-۴-۳ گیرنده

دو نوع آشکارساز معمول در گیرنده‌ها PIN و APD می‌باشند. در آشکارساز PIN معمولاً تقویت صورت نمی‌گیرد و برای زمانی که نویز ناشی از محیط کم باشد، مفید است. آشکارساز APD که در آن تقویت صورت می‌گیرد برای زمانی مناسب است که نویز ناشی از محیط زیاد باشد.

در ساخت آشکارسازها معمولاً از دو ماده InGaAs^۱ و Si^۲ استفاده می‌شود. InGaAs برای کار در طول موج ۱۳۱۰ تا ۱۵۵۰ نانومتر معمولاً به کار می‌رود و Si معمولاً در طول موجی حدود ۸۵۰ نانومتر به کار می‌رود. با توجه به طول موجی که سیستم با آن کار می‌کند، یکی از این دو آشکارساز را انتخاب می‌کنیم. مشکلی که گیرنده‌های نوری دارند این است که نورهایی مثل نور خورشید، لامپ فلورسانس و لامپ‌های سفید به صورت نویز در گیرنده ظاهر می‌شوند [۴].

^۱Indium Gallium Arsenide
^۲ Silicon

شکل ۱-۴- گیرنده [۶]

به طور کلی آنچه در این فصل مرور کردیم شمای کلی از سیستم FSO و بررسی فرستنده، گیرنده و کانال بود.